

ELEVII CUMINȚI DE LA PITEȘTI

Turneul Teatrului „A. Davila” din Pitești s-a desfășurat în absența criticii și, ceea ce a fost mai neplăcut, în absența publicului. Altă dată colectivul piteștean vizita frecvent scenele bucureștene, oferind imaginea unei trupe echilibrate sub raport profesional, cultivând un teatru care consolida tradiția raportându-se la inovație, dînd șansa afirmării unor personalități regizorale și actorești. În ultimii trei ani firescul în materie de turnee a fost serios tulburat, efortul pentru o deplasare la San-José (Costa Rica) stimulînd mult mai mult inițiativa oamenilor de teatru decît autostrada București - Pitești. E cert că directorul de la Pitești, Sorin Zavulovici, n-a ținut seama de context cînd a programat deplasarea, n-a știut că exact în acele zile Festivalul de la Brașov convocase toată suflarea validă a emițătorilor de opinii teatrale, n-a aflat că publicul bucureștean a devenit mult mai capricios în materie de spectacole. Astfel, ceea ce s-a dorit a fi sfidarea implicită a copilului cumințe care și-a făcut conștiințios lecțiile în timp ce geniile și repetenții se iroseau în discuții, această „sfidare” a căzut în gol. În materie de teatru, și cumințenia, ca să fie eficientă, trebuie să beneficieze de o anumită punere în scenă.

În privința repertoriului, teatrul dovedește continuitate în preocupări, aceeași opțiune pentru valoarea literară care înobilează și dă semnificație discursului scenic: **Pescărușul** de Cehov, **Preludiu la Electra** de Petru Dumitriu (premieră absolută), **Gilceville din Chioggia** după Carlo Goldoni sînt titluri care dovedesc că marele repertoriu este abordat fără complexe de inferioritate și, în același timp, dorința de a face din acest mare repertoriu pîinea zilnică a teatrului și nu cozonacul cu care sînt tratați doar musafirii.

Matei Varodi, regizorul celor două drame, găsește de fiecare dată o idee ordonatoare care face legătura între experiența de viață a spectatorului și dinamica întîmplărilor scenice. În **Pescărușul**, eșecul reprezentației cu piesa lui Kosteia Treplev se prelungește în destinul tuturor personajelor, atingîndu-le pe toate cu aripa ratării. **Pescărușul** este ucis și de literatura găunoasă, dar sinceră a lui Kosteia Treplev și de scrierile lui Trigorin, meșteșugarul cu succes la public. Între ei, amuzat și trist, Cehov vorbește despre necesitatea de a purta cu demnitate crucea. Decorul semnat de Mihaela Dinu-Pițigoi decodifică de la bun început ideea spectacolului, pe care interpreții o expun și o recompun pe măsura înțelegerii și talentului fiecăruia. Din păcate, melodrama rezolvă prea des și la suprafață misterul personajelor cehoviene.

În **Preludiu la Electra** actorii refac sub ochii spectatorului demersul autorului: perenitatea mitului se verifică prin modul în care suportă motivațiile psihologice și tensiunile tulburi adăugate în trei milenii de trăire. Mitul nu se clatină, în schimb tonul spectacolului ezită între grandilocvent și terestru, pierzînd contactul cu adevărul dramei.

În ambele spectacole regizorul propune puncte de plecare valabile, din păcate insuficient incorporate în țesătura scenică, autonomă de la un moment dat față de concepția care a determinat-o. Se cuvin a fi menționate interpretările lui Ion Roxin (Sorin și Agamemnon), Dan Ivăneșei (Treplev și Egist), Sorin Zavulovici (Trigorin), Wilhelmina Sovinski-Căta (Clitemnestra). Luminița Borta (Nina Zarecinaia, Casandra) are datele care

îndreptătesc distribuția ei în roluri aducătoare de aplauze și de glorie, dar stîngăcia ținutei și repertoriul limitat al atitudinilor amenință să transforme calitățile într-un timpuriu și fatal manierism.

Spectacolul cu **Gilceville din Chioggia** după piesa lui Carlo Goldoni și în regia lui Mihai Dobre trebuie considerat un accident. În absența oricărei alte indicații din program, bănuiala mutilării și „suburbanizării” textului se îndreaptă spre acesta din urmă. Ironia subțire a autorului italian față de lumea de mahală a Chioggiei este înlocuită cu rîsul gros prin care mahalaua batjocorește mahalaua. Efectul e redundant, deci obositor, trupa nu posedă calitățile elementare necesare unui musical, adică voci plăcute și grație în mișcare. Cazna cu care se mimează veselie răspîndește o mare tristețe. Nicicînd un elev cumințe nu e mai zăvorît în mediocritate decît cînd vrea să semene cu adevărații derbedei.

MAGDALENA BOIANGIU

Sorin Zavulovici și Ileana Zărnescu